

indirekte Skat ned under $\frac{1}{3}$ af de samlede Skatter.

Det er dette Forhold, som nu forrykkes i den gale Retning. Af de 404 Mill. Kr., som her foreslaas, er den største Halvdel indirekte Beskatning og kun den mindre Halvdel direkte Beskatning. Dette Punkt maa vi derfor kritisere, paa dette Punkt maa vi ønske en væsentlig Ændring af disse Skatter. Det gælder ogsaa særlig det ene og meget vigtige Led i denne Skattelovscyklus, nemlig Toldloven. Som ærede Medlemmer maa-ske vil huske, stemte vi Socialdemokrater i 1908 for den Toldlov, som den Gang blev vedtaget, vi gjorde det bl. a. ud fra den samme Betragtning, ud fra hvilken Venstre den Gang gjorde det, Venstre, netop under Ledelse af dets i det Spørgsmaal udmærket dygtige Ordfører, den nuværende Finansminister. Og det Punkt, han særlig fremhævede ved Toldlovsforslaget i 1908, det, han under hele Forhandlingen havde stillet op som uvægerlig Betingelse for, at Venstre kunde gaa med til en Toldlov, var, at det ikke blev, som man havde forlangt det fra konservativ Side, en i sig selv hvilende Toldlov, men en Toldlov, som bragte en vis udækket Nedgang i Indtægterne for Statskassen; og da det Kompromis, der til sidst blev sluttet mellem Landsting og Folketing, viste en Nedgang paa $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., anbefalede Folketingets daværende Ordfører det til Vedtagelse, og vi Socialdemokrater sluttede os dertil og stemte derfor.

Men i Modsætning dertil bringer det Toldlovsforslag, der nu foreligger, ikke nogen Nedgang i den samlede Toldindtægt, men en betydelig Forhøjelse, en Forhøjelse paa mindst 10—11 Mill. Kr. Jeg vil antage, at Forhøjelsen bliver betydelig større, det skal nu nærmere undersøges gennem Udvalgsbehandlingen. Vi erkender, at det ved et Toldlovsforslag er ganske overordentlig vanskeligt at regne Forhøjelser og Nedsættelser ud, saaledes at man kommer til et sikkert Standpunkt. En Toldforhøjelse kan nemlig betyde en formindsket Skatteindtægt af visse Toldsatser, idet Indførselen kan formindskes eller helt ophøre, og den hjemlige Produktion forøges, ligesom en Nedsættelse af Toldsatser kan betyde en forøget Statsindtægt, idet den kan medføre en større Import af de paagældende Varer. I 1906—08 regnede vi med Forhøjelser og Nedsættelser uden videre, saadan som Tallene nu en Gang var angivet, men helt korrekt er dette ikke. Jeg indrømmer dog, at det er meget vanskeligt at foretage en Beregning paa anden Maade; men efter Regeringens eget Overslag vil det foreliggende

Toldlovsforslag bringe en samlet Forhøjelse af mindst 10—11 Mill. Kr. Dette peger altsaa ligesom Forholdet mellem indirekte og direkte Beskatning, som jeg før fremhævede, i den gale Retning. Her er derfor ogsaa et Punkt, hvor vi maa sætte ind med vor Kritik, og hvor vi maa kræve en grundig Ændring, inden vi vil kunne støtte disse Skattelovforslag.

Venstres ærede Ordfører nævnte som en Fordel ved den direkte Beskatning, at den i højere Grad end den indirekte fremmer Sparsommelighed i Statshusholdningen. Deri er jeg ganske enig med ham, og jeg vil ud fra mit Synspunkt understrege det endnu stærkere, end den ærede Ordfører for Venstre gjorde, thi han tog det dog halvvejs tilbage igen, idet han var tilbøjelig til stærkt at betone, at der alligevel var en Grænse her o. s. v., o. s. v. — det var han ogsaa nødt til, naar han skulde forsvare dette Skattekompleks, der, som sagt, efter min Mening gaar i den urigtige Retning. Men denne Hovedbetragtning er jeg altsaa enig i; jeg forstaar ikke al den Tale, der pyder i disse Tider om, at direkte Beskatning svækker Sparsommeligheden, og at den indirekte Beskatning forøger den. Den direkte Skat er ubetinget den eneste rigtige og redelige Skat. Det, at enhver Skatteborger ved, hvad han skal svare i Skat, er det redeligste, derom kan der ingen Tvivl være. At man ligesom lader sig snyde, eller at man vil snyde sig selv ved at betale sine Skatter ad alle mulige Omveje, kan jeg ikke finde er rigtigt i et oplyst og kultiveret Samfund; det hører til i primitive Samfund, der kan man ikke kræve Skatter op paa anden Maade end gennem Toldbeskatning og indirekte Beskatning. Jo højere et Samfund stiger i Oplysning og Kultur, des mere vil man bevæge sig i Retning af direkte Beskatning. Det er nemlig det redeligste, saa ved man, hvad man skal betale, og dette maa nødvendigvis ogsaa indvirke paa Stillingen overfor Statshusholdningen.

Den højtærede Finansminister mener, at han kan nøjes med disse 400 Mill. Kr., fordi han venter, at Militærudgifterne vil blive nedsat med 16 Mill. Kr. til en samlet Størrelse af 48 Mill. Kr. Vi mener nu, det er ganske urimeligt at standse ved dette Tal 48 Mill. Kr. Vi afventer med Spænding de Forslag, der vel snart maa komme, fordi Militærlovene har en saa indgribende Betydning for Bedømmelsen af hele den finansielle Stilling og dermed for Bedømmelsen af, hvor meget der i det hele taget bør kræves i Skat. Det skal da interessere os i høj Grad at se, hvorledes man begrundes, at vi